Downloaded via the EU tax law app / web

SENTENZA TAL-QORTI TAL-?USTIZZJA

9 ta' Marzu 1999 (*)

"Libertà ta' stabbiliment – Stabbiliment ta' ferg?a minn kumpannija ming?ajr attività effettiva – Eva?joni tad-dritt nazzjonali – Rifjut ta' re?istrazzjoni"

Fil-kaw?a C-212/97,

li g?andha b?ala su??ett talba mressqa quddiem il-Qorti tal-?ustizzja, skond l-Artikolu 177 tat-Trattat KE, mill-Højesteret (id-Danimarka) u inti?a sabiex fil-kaw?a pendenti quddiem dik il-qorti bejn

Centros Ltd

u

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen,

tinkiseb de?i?joni preliminari dwar l-interpretazzjoni ta' l-Artikoli 52, 56 u 58 tat-Trattat KE,

IL-QORTI TAL-?USTIZZJA,

komposta minn G.C. Rodríguez Iglesias, President, P.J.G. Kapteyn, J.-P. Puissochet, G. Hirsch u P. Jann, Presidenti ta' Awla, G.F. Mancini, J.C. Moitinho de Almeida, C. Gulmann, J.L. Murray, D.A.O. Edward, H. Ragnemalm, L. Sevón, M. Wathelet (Relatur), R. Schintgen u K.M. Ioannou, Im?allfin,

Avukat ?enerali: A. La Pergola,

Re?istratur: H. von Holstein, Assistent Re?istratur,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet bil-miktub ippre?entati:

– g?all-Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, mill-Kammeradvokaten, fil-persuna ta' Karsten Hagel-Sørensen, avukat f'Copenhagen,

– g?all-Gvern Dani?, minn Peter Biering, kap ta' divi?joni fil-Ministeru ta' l-Affarijiet Barranin, b?ala a?ent,

– g?all-Gvern Fran?i?, minn Kareen Rispal-Bellanger, assistent-direttri?i fid-Divi?joni ta' Affarijiet Legali tal-Ministeru ta' l-Affarijiet Barranin, u minn Gautier Mignot, Segretarju ta' l-Affarijiet Barranin fl-istess divi?joni, b?ala a?enti,

– g?all-Gvern Olandi?, minn Adriaan Bos, konsulent legali fil-Ministeru ta' l-Affarijiet Barranin, b?ala a?ent,

– g?all-Gvern tar-Renju Unit, minn Stephanie Ridley, mit-Treasury Solicitor's Department, b?ala a?ent, assistita minn Derrick Wyatt, QC,

– g?all-Kummissjoni tal-Komunitajiet Ewropej, minn Antonio Caeiro, konsulent legali, u Hans Støvlbæk, membru tas-servizz legali, b?ala a?enti,

wara li rat ir-rapport tas-seduta,

wara li semg?et l-osservazzjonijiet orali ta' l-Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, irrappre?entata minn Karsten Hagel-Sørensen, tal-Gvern Fran?i?, irrappre?entat minn Gautier Mignot, tal-Gvern Olandi?, irrappre?entat minn Marc Fierstra, konsulent legali fil-Ministeru ta' l-Affarijiet Barranin, b?ala a?ent, tal-Gvern Svedi?, irrappre?entat minn Erik Brattgård, departementsråd fis-Segretarjat Legali tal-Ministeru ta' l-Affarijiet Barranin, b?ala a?ent, tal-Gvern tar-Renju Unit, irrappre?entat minn Derrick Wyatt, u tal-Kummissjoni, irrappre?entata minn Antonio Caeiro u Hans Støvlbæk, fis-seduta tad-19 ta' Mejju 1998,

wara li semg?et il-konklu?jonijiet ta' l-Avukat Generali, ippre?entati fis-seduta tas-16 ta' Lulju 1998,

tag?ti l-pre?enti

Sentenza

1 Permezz ta' digriet tat-3 ta' ?unju 1997, li wasal fil-Qorti tal-?ustizzja fil-5 ta' ?unju ta' wara, il-Højesteret ressqet, skond l-Artikolu 177 tat-Trattat KE, domanda preliminari dwar l-interpretazzjoni ta' l-Artikoli 52, 56 u 58 ta' l-istess Trattat.

2 Din id-domanda tqajmet fil-kuntest ta' kaw?a bejn Centros Ltd (aktar 'il quddiem "Centros"), "private limited company" irre?istrata fit-18 ta' Mejju 1992 fl-Ingilterra u f'Wales u l-Erhvervs-og Selskabsstyrelsen (Divi?joni ?enerali tal-Kummer? u tal-Kumpanniji), li tag?mel parti mill-Ministeru tal-Kummer? Dani?, fir-rigward tar-rifjut minn din l-amministrazzjoni li tirre?istra fid-Danimarka ferg?a ta' Centros.

3 Mill-pro?ess tal-kaw?a prin?ipali jidher li Centros ma e?er?itat l-ebda attività mill-?olqien tag?ha. Peress li l-le?i?lazzjoni tar-Renju Unit ma tissu??ettax lill-kumpanniji b'responsabbiltà limitata g?al xi rekwi?it dwar il-formazzjoni u l-?las ta' kapital azzjonarju minimu, il-kapital azzjonarju ta' Centros, li jammonta g?al GBP 100, la t?allas u lanqas tqieg?ed g?ad-dispo?izzjoni tal-kumpannija. Il-kapital azzjonarju huwa maqsum f'?ew? azzjonijiet mi?muma mis-Sinjur u mis-Sinjura Bryde, ?ittadini Dani?i li jg?ixu fid-Danimarka. Is-Sinjura Bryde hija d-direttri?i ta' Centros, li l-uffi?ju rre?istrat tag?ha jinsab fir-Renju Unit, f'indirizz ta' ?abib tas-Sur Bryde.

4 Ta?t id-dritt Dani?, Centros, b?ala "private limited company", hija kkunsidrata b?ala kumpannija barranija b'responsabbiltà limitata. Ir-regoli dwar ir-re?istrazzjoni ta' ferg?at ("filialer") ta' tali kumpanniji huma stabbiliti fl-anpartsselskabslov (li?i dwar il-kumpanniji b'responsabbiltà limitata).

5 L-Artikolu 117 ta' din il-li?i jipprovdi, b'mod partikolari, li:

"1) Il-kumpanniji barranin b'responsabbiltà limitata u l-kumpanniji barranin b'forma ?uridika analoga li huma stabbiliti fi Stat Membru tal-Komunitajiet Ewropej jistg?u je?er?itaw attività fid-Danimarka permezz ta' ferg?a".

6 Matul is-sajf ta' l-1992, is-Sinjura Bryde applikat ma' l-Erhvervs- og Selskabsstyrelsen sabiex tirre?istra ferg?a ta' Centros fid-Danimarka.

7 L-Erhvervs- og Selskabsstyrelsen irrifjutat din ir-re?istrazzjoni min?abba, b'mod partikolari, li Centros, li ma te?er?ita l-ebda attività kummer?jali fir-Renju Unit, kienet fir-realtà qieg?da tipprova

tistabbilixxi stabbiliment prin?ipali fid-Danimarka, u mhux ferg?a, b'tali mod li tevadi r-regoli nazzjonali dwar, b'mod partikolari, il-?las ta' kapital minimu stabbilit b?ala DKR 200,000 mil-Li?i Nru 886 tal-21 ta' Di?embru 1991.

8 Centros ressqet rikors quddiem l-Østre Landsret kontra d-de?i?joni ta' rifjut ta' l- Erhvervs- og Selskabsstyrelsen.

9 Peress li l-Østre Landsret laqg?et l-argumenti ta' l-Erhvervs- og Selskabsstyrelsen f'sentenza tat-8 ta' Settembru 1995, Centros appellat quddiem il-Højesteret.

10 Fil-kuntest ta' dawk il-pro?eduri, Centros issostni li hija tissodisfa l-kundizzjonijiet li g?alihom il-li?i dwar il-kumpanniji b'responsabbiltà limitata tissottometti r-re?istrazzjoni ta' ferg?a ta' kumpannija barranija. Peress li hija kienet stabbilita legalment fir-Renju Unit, hija g?andha d-dritt tistabbilixxi ferg?a fid-Danimarka ta?t l-Artikolu 52, moqri flimkien ma' l-Artikolu 58 tat-Trattat.

11 Skond Centros, il-fatt li qatt ma e?er?itat xi attività mill-?olqien tag?ha fir-Renju Unit m'g?andu l-ebda impatt fuq id-dritt tag?ha g?al-libertà ta' stabbiliment. Fil-fatt, fis-sentenza ta' l-10 ta' Lulju 1986, Segers (79/85, ?abra p. 2375), il-Qorti tal-?ustizzja kienet idde?idiet li l-Artikoli 52 u 58 tat-Trattat jipprekludu l-awtoritajiet ta' Stat Membru milli j?a??du lil direttur ta' kumpannija mit-tgawdija ta' sistema nazzjonali ta' benefi??ji ta' assigurazzjoni kontra l-mard min?abba s-sempli?i ra?uni li l-kumpannija kellha l-uffi??ju rre?istrat tag?ha fi Stat Membru ie?or, anki jekk hija ma te?er?itax attivitajiet kummer?jali f'dak l-Istat Membru.

12 L-Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, min-na?a tag?ha, tikkunsidra li r-rifjut ta' re?istrazzjoni mhuwiex kuntrarju g?all-Artikoli 52 u 58 tat-Trattat peress li l-formazzjoni ta' ferg?a fid-Danimarka tidher b?ala mezz sabiex ji?u evitati r-regoli nazzjonali dwar il-formazzjoni u l-?las ta' kapital minimu. Ir-rifjut ta' re?istrazzjoni huwa, barra minn hekk, i??ustifikat mill-b?onn li jkunu protetti l-kredituri pubbli?i jew privati u l-partijiet kontraenti jew ukoll mill-b?onn li jkunu mi??ielda l-fallimenti frawdolenti.

13 F'dawn i?-?irkustanzi, il-Højesteret idde?idiet li tissospendi l-pro?edimenti quddiemha u li tag?mel id-domanda preliminari segwenti lill-Qorti tal-?ustizzja:

"Huwa kompatibbli ma' l-Artikolu 52, kif ukoll ma' l-Artikoli 56 u 58, tat-Trattat KE li ti?i rrifjutata r-re?istrazzjoni ta' ferg?a ta' kumpannija stabbilita fi Stat Membru ie?or u li, abba?i ta' kapital azzjonarju ta' GBP 100 (madwar DKR 1,000), kienet stabbilita b'mod legali u te?isti in konformità mal-li?ijiet ta' dan l-Istat Membru meta l-kumpannija in kwistjoni ma te?er?itax hija stess attivitajiet kummer?jali i?da huwa ma?sub li ti?i stabbilita l-imsemmija ferg?a sabiex te?er?ita l-attività tag?ha kollha fil-pajji? fejn din il-ferg?a hija stabbilita, u meta jkun hemm lok li ji?i kkunsidrat li l-metodu u?at huwa inti? sabiex ji?i evitat li ti?i stabbilita kumpannija f'dan l-Istat Membru ta' l-a??ar bil-g?an li ji?i evitat il-?las tal-kapital azzjonarju minimu ta' DKR 200,000 (fil-pre?ent DKR 125,000)?"

14 Permezz tad-domanda tag?ha, il-qorti nazzjonali qieg?da essenzjalment tistaqsi jekk l-Artikoli 52 u 58 tat-Trattat jipprekludux lil Stat Membru milli jirrifjuta r-re?istrazzjoni ta' ferg?a ta' kumpannija stabbilita in konformità mal-li?ijiet ta' Stat Membru ie?or fejn hija g?andha l-uffi??ju rre?istrat tag?ha ming?ajr ma te?er?ita attivitajiet kummer?jali f'dak l-Istat meta l-ferg?a hija inti?a sabiex tippermetti lill-kumpannija in kwistjoni te?er?ita l-attività kollha tag?ha fl-Istat fejn din il-ferg?a ?a ti?i stabbilita, b'tali mod li ma jkunx me?tie? li ti?i stabbilita kumpannija f'dan l-Istat ta' l-a??ar u b'tali mod li ti?i evitata l-applikazzjoni tar-regoli dwar il-formazzjoni ta' kumpanniji li, f'dan it-tieni Stat, huma aktar oneru?i fir-rigward ta' ?las ta' kapital azzjonarju minimu.

15 Preliminarjament, g?andu ji?i spe?ifikat li l-Erhvervs- og Selskabsstyrelsen bl-ebda mod

m'hija tikkontesta li kull kumpannija b'kapital azzjonarju jew b'responsabbiltà limitata li jkollha l-uffi??ju rre?istrat tag?ha fi Stat Membru ie?or tista' te?er?ita attività fid-Danimarka permezz ta' ferg?a. B?ala regola ?enerali, g?aldaqstant, hija ta??etta r-re?istrazzjoni fid-Danimarka ta' ferg?a ta' kumpannija stabbilita skond il-li?ijiet ta' Stat Membru ie?or. Hija ?iedet, b'mod partikolari, li, li kieku Centros kellha attività kummer?jali fl-Ingilterra u f'Wales, hija kienet ta??etta r-re?istrazzjoni fid-Danimarka tal-ferg?a tag?ha.

16 Skond il-Gvern Dani?, l-Artikolu 52 tat-Trattat ma jistax ji?i applikat fis-sitwazzjoni tal-kaw?a prin?ipali peress li din hija sitwazzjoni purament interna g?ad-Danimarka. Fil-fatt, is-Sinjuri Bryde, ?ittadini Dani?i, ifformaw fir-Renju Unit kumpannija li ma te?er?ita l-ebda attività effettiva f'dak l-Istat bil-g?an wa?dieni li ti?i e?er?itata attività fid-Danimarka permezz ta' ferg?a u li b'hekk ti?i evitata l-applikazzjoni tal-li?i Dani?a dwar il-formazzjoni ta' kumpanniji b'responsabbiltà limitata. F'?irkustanzi b?al dawn, il-formazzjoni minn ?ittadini ta' Stat Membru ta' kumpannija fi Stat Membru ie?or ma tikkostitwixxix element barrani rilevanti fir-rigward tad-dritt Komunitarju u b'mod partikolari tal-libertà ta' stabbiliment.

17 F'dan ir-rigward g?andu ji?i osservat li sitwazzjoni fejn kumpannija stabbilita skond il-li?ijiet ta' Stat Membru li fih hija g?andha l-uffi??ju rre?istrat tag?ha tkun tixtieq to?loq ferg?a fi Stat Membru ie?or taqa' ta?t id-dritt Komunitarju. F'dan ir-rigward mhuwiex rilevanti li l-kumpannija kienet stabbilita fl-ewwel Stat Membru fil-g?an biss li tistabbilixxi ru?ha fit-tieni Stat Membru fejn huwa ma?sub li ji?u e?er?itati l-attivitajiet ekonomi?i essenzjali, jekk mhux kollha, tag?ha (ara, f'dan is-sens, is-sentenza Segers, i??itata aktar 'il fuq, punt 16).

18 Il-fatt li s-Sinjuri Bryde fformaw il-kumpannija Centros fir-Renju Unit bil-g?an li jevitaw il-li?i Dani?a li timponi li jit?allas kapital azzjonarju minimu, liema fatt ma ?iex ikkontestat la fl-osservazzjonijiet bil-miktub u lanqas matul is-seduta, lanqas ma jeskludi li l-?olqien minn din il-kumpannija Britannika ta' ferg?a fid-Danimarka jaqa' ta?t il-libertà ta' stabbiliment fis-sens ta' l-Artikoli 52 u 58 tat-Trattat. Il-kwistjoni ta' l-applikazzjoni ta' l-Artikoli 52 u 58 tat-Trattat hija, fil-fatt, distinta minn dik ta' jekk Stat Membru jistax jie?u mi?uri sabiex jevita li, billi jirrikorru g?all-possibbiltajiet offruti mit-Trattat, u?ud mi?-?ittadini tieg?u jevadu, b'mod abbu?iv, ir-rekwi?iti tal-li?i nazzjonali tag?hom.

19 Fir-rigward tal-kwistjoni jekk, kif jallegaw is-Sinjuri Bryde, ir-rifjut li ti?i rre?istrata fid-Danimarka l-ferg?a tal-kumpannija tag?hom, stabbilita skond il-li?ijiet ta' Stat Membru ie?or fejn hija g?andha l-uffi??ju rre?istrat tag?ha, jikkostitwixxix ostakolu g?al-libertà ta' stabbiliment, g?andu ji?i mfakkar li l-libertà ta' stabbiliment, rikonoxxuta mill-Artikolu 52 tat-Trattat fir-rigward ta?-?ittadini Komunitarji, timplika g?al dawn ta' l-a??ar id-dritt li jibdew u je?er?itaw attivitajiet b?ala persuni li ja?dmu g?al rashom kif ukoll id-dritt li jmexxu u li jistabbilixxu impri?i ta?t l-istess kundizzjonijiet b?al dawk stabbiliti mil-li?ijiet ta' l-Istat Membru ta' l-istabbiliment fir-rigward ta?-?ittadini tieg?u stess. Barra minn hekk, l-Artikolu 58 tat-Trattat iqis b?ala persuni naturali ?ittadini ta’ l-Istati Membri l-kumpanniji stabbiliti in konformità mal-li?ijiet ta' Stat Membru u li jkollhom l-uffi??ju rre?istrat, it-tmexxija ?entrali jew is-sede prin?ipali tag?hom ?ewwa l-Komunità.

20 Minn dan isegwi direttament li dawn il-kumpanniji g?andhom id-dritt li je?er?itaw l-attività tag?hom fi Stat Membru ie?or permezz ta' a?enzija, ferg?a jew kumpannija sussidjarja filwaqt li s-sitwazzjoni ta' l-uffi??ju rre?istrat, tat-tmexxija ?entrali jew tas-sede prin?ipali tag?hom sservi sabiex ji?i ddeterminat, l-istess b?an-nazzjonalità ta' persuni naturali, ir-rabta tag?hom ma' l-ordni ?uridiku ta' Stat Membru (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi Segers, punt 13; tat-28 ta' Jannar 1986, Il-Kummissjoni vs Franza, 270/83, ?abra p. 273, punt 18; tat-13 ta' Lulju 1993, Commerzbank, C-330/91, ?abra p. I-4017, punt 13, u tas-16 ta' Lulju 1998, ICI, C-264/96, ?abra p. I-4695, punt 20).

21 Issa, il-prassi li, fi Stat Membru, ti?i mi??uda, f'?erti ?irkustanzi, ir-re?istrazzjoni ta' ferg?a ta' kumpannija li jkollha l-uffi??ju rre?istrat tag?ha fi Stat Membru ie?or, twassal sabiex tostakola

kumpanniji stabbiliti in konformità mal-li?ijiet ta' dak l-Istat Membru milli je?er?itaw id-dritt ta' stabbiliment mog?ti lilhom mill-Artikoli 52 u 58 tat-Trattat.

22 G?aldaqstant, tali prassi tikkostitwixxi ostakolu g?all-e?er?izzju tal-libertajiet iggarantiti minn dawn id-dispo?izzjonijiet.

23 Skond l-awtoritajiet Dani?i, is-Sinjuri Bryde, madankollu, ma jistg?ux jinvokaw dawn id-dispo?izzjonijiet peress li l-istruttura ta' kumpanniji li huma jixtiequ jistabbilixxu hija inti?a biss sabiex ti?i evitata l-applikazzjoni tal-li?i nazzjonali li tirregola l-formazzjoni ta' kumpanniji b'responsabbiltà limitata u g?alhekk tikkostitwixxi u?u abbu?iv tad-dritt ta' stabbiliment. G?aldaqstant, skondhom, ir-Renju tad-Danimarka jista' jie?u mi?uri sabiex jipprekludi tali abbu? billi jirrifjuta r-re?istrazzjoni tal-ferg?a.

24 Huwa minnu li mill-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja jirri?ulta li Stat Membru jista' jie?u mi?uri inti?i sabiex ji?i evtitat li, u?ud mi?-?ittadini tieg?u, billi jinvokaw id-drittijiet mog?tija mit-Trattat, jipprovaw jevadu, b'mod abbu?iv, ir-rekwi?iti tal-le?i?lazzjoni nazzjonali tag?hom u li l-individwi ma jistg?ux jinvokaw in-normi Komunitarji b'mod abbu?iv jew frawdolenti (ara, b'mod partikolari, fil-qasam tal-libertà li ji?u pprovduti servizzi, is-sentenzi tat-3 ta' Di?embru 1974, Van Binsbergen, 33/74, ?abra p. 1299, punt 13; tat-3 ta' Frar 1993, Veronica Omroep Organisatie, C-148/91, ?abra p. I-487, punt 12, u tal-5 ta' Ottubru 1994, TV10, C-23/93, ?abra p. I-4795, punt 21; fil-qasam tal-libertà ta' stabbiliment, is-sentenzi tas-7 ta' Frar 1979, Knoors, 115/78, ?abra p. 399, punt 25, u tat-3 ta' Ottubru 1990, Bouchoucha, C-61/89, ?abra p. I-3551, punt 14; fil-qasam tal-moviment liberu ta' merkanzija, is-sentenza ta' l-10 ta' Jannar 1985, Leclerc *et*, 229/83, ?abra p. 1, punt 27; fil-qasam tas-sigurtà so?jali, is-sentenza tat-2 ta' Mejju 1996, Paletta, C-206/94, ?abra p. I-2357, punt 24; fil-qasam tal-moviment liberu tal-?addiema, is-sentenza tal-21 ta' ?unju 1988, Lair, 39/86, ?abra p. 3161, punt 43; fil-qasam tal-politika agrikola komuni, is-sentenza tat-3 ta' Marzu 1993, General Milk Products, C-8/92, ?abra p. I-779, punt 21; fil-qasam tad-dritt tal-kumpanniji, is-sentenza tat-12 ta' Mejju 1998, Kefalas *et*, C-367/96, ?abra p. I-2843, punt 20).

25 Madankolu, g?alkemm, f'?irkustanzi b?al dawn, il-qrati nazzjonali jistg?u, ka? b'ka? u billi jibba?aw ru?hom fuq elementi o??ettivi, jie?du in kunsiderazzjoni l-im?iba abbu?iva jew frawdolenti tal-persuni kkon?ernati sabiex i?a??duhom, jekk ikun il-ka?, mill-benefi??ju tad-dispo?izzjonijiet tad-dritt Komunitarju invokati, huwa xorta wa?da g?andhom, fl-evalwazzjoni ta' tali m?iba, jie?du in kunsiderazzjoni l-obbjettivi tad-dispo?izzjonijiet Komunitarji in kwistjoni (sentenza Paletta, i??itata aktar 'il fuq, punt 25).

26 Fil-ka? tal-kaw?a prin?ipali, g?andu ji?i rrilevat li d-dispo?izzjonijiet nazzjonali li l-persuni kkon?ernati pprovaw jevitaw l-applikazzjoni tag?hom huma regoli li jirregolaw il-formazzjoni ta' kumpanniji u mhux regoli dwar l-e?er?izzju ta' ?erti attivitajiet professjonali. Issa, id-dispo?izzjonijiet tat-Trattat dwar il-libertà ta' stabbiliment huma inti?i, pre?i?ament, sabiex jippermettu lill-kumpanniji stabbiliti in konformità mal-li?ijiet ta' Stat Membru, li jkollhom l-uffi??ju rre?istrat tag?hom, it-tmexxija ?entrali tag?hom jew is-sede prin?ipali tag?hom ?ewwa l-Komunità, je?er?itaw attivitajiet fi Stati Membri o?ra permezz ta' a?enzija, ferg?a jew kumpannija sussidjarja.

27 F'dawn i?-?irkustanzi, il-fatt li ?ittadin ta' Stat Membru, li jixtieq jo?loq kumpannija, jag??el li jifformaha fl-Istat Membru li l-li?ijiet dwar il-kumpanniji tieg?u jkunu, fil-fehma tieg?u, l-anqas oneru?i u li jo?loq ferg?at fi Stati Membri o?ra ma jistax jikkostitwixxi, fih innifsu, u?u abbu?iv tad-dritt ta' stabbiliment. Fil-fatt, id-dritt li jistabbilixxi kumpannija in konformità mal-li?ijiet ta' Stat Membru u li jo?loq ferg?at fi Stati Membri o?ra huwa inerenti fl-e?er?izzju, f'suq wie?ed, tal-libertà ta' stabbiliment iggarantita mit-Trattat.

28 F'dan ir-rigward ftit huwa rilevanti l-fatt li d-dritt dwar il-kumpanniji mhuwiex kompletament armonizzat fil-Komunità; barra minn hekk, il-Kunsill, abba?i tas-setg?at mog?tija lilu mill-Artikolu

54(3)(g) tat-Trattat KE, dejjem jista' jikkompleta din l-armonizzazzjoni.

29 Barra minn hekk, mill-punt 16 tas-sentenza Segers, i??itata aktar 'il fuq, jirri?ulta li l-fatt li kumpannija ma te?er?ita l-ebda attività fl-Istat Membru fejn hija g?andha l-uffi??ju rre?istrat tag?ha u te?er?ita l-attivitajiet tag?ha biss fl-Istat Membru tal-ferg?a tag?ha mhuwiex bi??ejjed sabiex juri l-e?istenza ta' m?iba abbu?iva u frawdolenti li min?abba fiha l-Istat Membru jkun jista' j?a??ad lil din il-kumpannija mill-benefi??ju tad-dispo?izzjonijiet Komunitarji dwar id-dritt ta' stabbiliment.

30 F'dawn i?-?irkustanzi, ir-rifjut, minn Stat Membru, li jirre?istra l-ferg?a ta' kumpannija stabbilita skond il-li?ijiet ta' Stat Membru ie?or fejn hija g?andha l-uffi??ju rre?istrat tag?ha min?abba li l-ferg?a hija inti?a sabiex din il-kumpannija tkun tista' te?er?ita l-attività ekonomika tag?ha kollha fl-Istat ospitanti, bil-konsegwenza li l-istabbiliment sekondarju jevita r-regoli nazzjonali dwar il-formazzjoni u l-?las ta' kapital minimu, huwa inkompatibbli ma' l-Artikoli 52 u 58 tat-Trattat, inkwantu jostakola kull e?er?izzju tad-dritt g?al stabbiliment sekondarju liberu li l-Artikoli 52 u 58 huma spe?ifikament inti?i sabiex jassiguraw ir-rispett tieg?u.

31 Finalment, g?andu ji?i evalwat jekk il-prassi nazzjonali in kwistjoni tistax ti?i ??ustifikata mir-ra?unijiet invokati mill-awtoritajiet Dani?i.

32 Filwaqt li tirreferi kemm g?all-Artikolu 56 u kemm g?all-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja dwar ir-ra?unijiet imperattivi ta' interess ?enerali, l-Erhvervs- og Selskabsstyrelsen issostni li l-obbligu, tal-kumpanniji b'responsabbiltà limitata, li ji?i fformat u li jit?allas kapital azzjonarju minimu g?andu obbjettiv doppju: minn na?a, li jsa??a? is-solidità finanzjarja tal-kumpanniji bil-g?an li l-kredituri pubbli?i ji?u protetti kontra r-riskju li l-krediti pubbli?i ma jkunux jistg?u ji?u rkuprati, min?abba li, b'differenza mill-kredituri privati, huma ma jistg?ux jiggarantixxu l-krediti tag?hom permezz ta' garanzija, u, min-na?a l-o?ra, b'mod aktar ?enerali, li jipprote?i lill-kredituri kollha, pubbli?i jew privati, billi jimpedixxu r-riskju ta' falliment frawdolenti min?abba l-insolvenza ta' kumpanniji li l-kapital inizjali tag?hom kien insuffi?jenti.

33 L-Erhvervs- og Selskabsstyrelsen i??id li ma je?istix metodu anqas oneru? sabiex jintla?aq dan l-obbjettiv doppju. Fil-fatt, il-metodu l-ie?or sabiex ji?u protetti l-kredituri, ji?ifieri l-adozzjoni ta' regoli li jipprevedu l-possibbiltà li titqajjem, f'?erti kundizzjonijiet, ir-responsabbiltà personali ta' l-azzjonisti, ikun aktar oneru? mill-obbligu li ji?u fformat u jit?allas kapital azzjonarju minimu.

34 L-ewwel nett, g?andu ji?i rrilevat li r-ra?unijiet invokati ma jaqg?ux ta?t l-Artikolu 56 tat-Trattat u, it-tieni nett, g?andu ji?i mfakkar li, skond il-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja, il-mi?uri nazzjonali li jistg?u jfixklu jew jiskora??ixxu l-e?er?izzju tal-libertajiet fundamentali ggarantiti mit-Trattat g?andhom jissodisfaw erba' kundizzjonijiet: huma g?andhom japplikaw ming?ajr diskriminazzjoni, g?andhom ikunu ?ustifikati min?abba ra?unijiet imperattivi ta' interess ?enerali, g?andhom ikunu adegwati sabiex jiggarantixxu li jintla?aq l-g?an tag?hom u m'g?andhomx imorru lil hinn minn dak li huwa me?tie? sabiex jintla?aq dan il-g?an (ara s-sentenzi tal-31 ta' Marzu 1993, Kraus, C-19/92, ?abra p. I-1663, punt 32, u tat-30 ta' Novembru 1995, Gebhard, C-55/94, ?abra p. I-4165, punt 37).

35 Dawn il-kundizzjonijiet mhumiex sodisfatti fil-kaw?a prin?ipali. L-ewwel nett, il-prassi in kwistjoni mhijiex tali li til?aq l-g?an ta' protezzjoni tal-kredituri li hija allegatament hija ma?suba sabiex til?aq peress li, li kieku l-kumpannija kkon?ernata kienet e?er?itat attività fir-Renju Unit, il-ferg?a tag?ha kienet ti?i rre?istrati fid-Danimarka minkejja li l-kredituri Dani?i xorta wa?da setg?u jkunu f'sitwazzjoni mhux daqstant protetta.

36 It-tieni nett, peress li l-kumpannija in kwistjoni fil-kaw?a prin?ipali tippre?enta lilha nfisha b?ala kumpannija stabbilita ta?t id-dritt Ingli? u mhux b?ala kumpannija stabbilita ta?t id-dritt Dani?, il-kredituri tag?ha huma informati li hija rregolata minn le?i?lazzjoni differenti minn dik li

tirregola fid-Danimarka l-formazzjoni ta' kumpanniji b'responsabbiltà limitata u jistg?u jirreferu g?al ?erti regoli ta' dritt Komunitarju li jipprote?uhom, b?alma huma r-Raba' Direttiva tal-Kunsill 78/660/KEE, tal-25 ta' Lulju 1978, ibba?ata fuq l-Artikolu 54(3)(g) tat-Trattat dwar il-kontijiet annwali ta' ?erti tipi ta' kumpanniji (?U L 222, p. 11), u l-?dax-il Direttiva tal-Kunsill 89/666/KEE, tal-21 ta' Di?embru 1989, dwar il-?ti?iet ta' l-i?velar rigward il-frieg?i miftu?a fi Stat Membru minn ?erti tipi ta' kumpanniji rregolati bil-li?ijiet ta' Stat ie?or (?U L 395, p. 36).

37 Barra minn hekk, kuntrarjament g?al dak li ?ie espost mill-awtoritajiet Dani?i, setg?u ttie?du mi?uri anqas restrittivi jew li jfixklu anqas il-libertajiet fundamentali, li, per e?empju, jag?tu l-possibbiltà legali lill-kreditur pubbli?i li je?i?u l-garanziji ne?essarji.

38 Fl-a??ar nett, il-fatt li Stat Membru ma jistax jirrifjuta r-re?istrazzjoni ta' ferg?a ta' kumpannija stabbilita in konformità mal-li?ijiet ta' Stat Membru ie?or fejn hija g?andha l-uffi??ju rre?istrat tag?ha ma jeskludix li dan l-ewwel Stat jista' jie?u kwalunkwe mi?ura ta' natura li timpedixxi jew tippenalizza l-frodi, jew fir-rigward tal-kumpannija stess, jekk ikun il-ka? b'kooperazzjoni ma' l-Istat Membru fejn hija stabbilita, jew fir-rigward ta' l-azzjonisti li fir-rigward tag?hom ji?i stabbilit li fil-verità qeg?din jipprovaw, billi jistabbilixxu kumpannija, jevadu l-obbligi tag?hom *vis-à-vis* kredituri privati jew pubbli?i stabbiliti fit-territorju ta' l-Istat Membru kkon?ernat. Fi kwalunkwe ka?, il-?lieda kontra l-frodi ma tistax ti??ustifika prassi li ti?i rrifjutata r-re?istrazzjoni ta' ferg?a ta' kumpannija li jkollha l-uffi??ju rre?istrat tag?ha fi Stat Membru ie?or.

39 G?aldaqstant, ir-risposta g?ad-domanda mag?mula g?andha tkun li l-Artikoli 52 u 58 tat-Trattat jipprekludu lil Stat Membru milli jirrifjuta r-re?istrazzjoni ta' ferg?a ta' kumpannija stabbilita in konformità mal-li?ijiet ta' Stat Membru ie?or fejn hija g?andha l-uffi??ju rre?istrat tag?ha i?da fejn ma te?er?itax attivitajiet kummer?jali meta l-ferg?a hija inti?a sabiex il-kumpannija in kwistjoni tkun tista' te?er?ita l-attività tag?ha kollha fl-Istat fejn din il-ferg?a ?a ti?i stabbilita, b'tali mod li ti?i evitata l-formazzjoni ta' kumpannija f'dak l-Istat sabiex b'hekk ti?i evitata l-applikazzjoni tar-regoli dwar il-formazzjoni ta' kumpanniji li fl-imsemmi Stat huma aktar oneru?i fil-qasam tal-?las ta' kapital azzjonarju minimu. Madankollu, din l-interpretazzjoni ma teskludix li l-awtoritajiet ta' l-Istat Membru kkon?ernat jistg?u jie?du kwalunkwe mi?ura ta' natura li timpedixxi jew tippenalizza l-frodi, jew fir-rigward tal-kumpannija stess, jekk ikun il-ka? b'kooperazzjoni ma' l-Istat Membru fejn hija stabbilita, jew fir-rigward ta' l-azzjonisti li fir-rigward tag?hom ji?i stabbilit li fil-verità qeg?din jipprovaw, billi jistabbilixxu kumpannija, jevadu l-obbligi tag?hom *vis-à-vis* kredituri privati jew pubbli?i stabbiliti fit-territorju ta' l-Istat Membru kkon?ernat.

Fuq l-ispejje?

40 L-ispejje? sostnuti mill-Gvern Dani?, Fran?i?, Olandi?, Svedi? u tar-Renju Unit, kif ukoll mill-Kummissjoni, g?as-sottomissjoni ta' l-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-?ustizzja, ma jistg?ux jit?allsu lura. Peress li l-pro?edura g?andha, fir-rigward tal-partijiet fil-kaw?a prin?ipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tidde?iedi fuq l-ispejje?.

G?al dawn il-motivi,

IL-QORTI TAL-?USTIZZJA,

permezz ta' de?i?joni dwar id-domanda mag?mula lilha mill-Højestret, permezz ta' digriet tat-3 ta' ?unju 1997, taqta' u tidde?iedi li:

L-Artikoli 52 u 58 tat-Trattat KE jipprekludu lil Stat Membru milli jirrifjuta r-re?istrazzjoni ta' ferg?a ta' kumpannija stabbilita in konformità mal-li?ijiet ta' Stat Membru ie?or fejn hija g?andha l-uffi??ju rre?istrat tag?ha i?da fejn ma te?er?itax attivitajiet kummer?jali meta l-ferg?a hija inti?a sabiex il-kumpannija in kwistjoni tkun tista' te?er?ita l-attività tag?ha kollha fl-Istat fejn din il-ferg?a ?a ti?i stabbilita, b'tali mod li ti?i evitata l-formazzjoni ta' kumpannija f'dak l-Istat sabiex b'hekk ti?i evitata l-applikazzjoni tar-regoli dwar il-

formazzjoni ta' kumpanniji li fl-imsemmi Stat huma aktar oneru?i fil-qasam tal-?las ta' kapital azzjonarju minimu. Madankollu, din l-interpretazzjoni ma teskludix li l-awtoritajiet ta' l-Istat Membru kkon?ernat jistg?u jie?du kwalunkwe mi?ura ta' natura li timpedixxi jew tippenalizza l-frodi, jew fir-rigward tal-kumpannija stess, jekk ikun il-ka? b'kooperazzjoni ma' l-Istat Membru fejn hija stabbilita, jew fir-rigward ta' l-azzjonisti li fir-rigward tag?hom ji?i stabbilit li fil-verità qeg?din jipprovaw, billi jistabbilixxu kumpannija, jevadu l-obbligi tag?hom *vis-à-vis* kredituri privati jew pubbli?i stabbiliti fit-territorju ta' l-Istat Membru kkon?ernat.

Rodríguez Iglesias

Kapteyn

Puissochet

Hirsch

Jann

Mancini

Moitinho de Almeida

Gulmann

Murray

Edward

Ragnemalm

Sevón

Wathelet

Schintgen

Ioannou

Mog?tija fil-Qorti bil-miftu? fil-Lussemburgu fid-9 ta' Marzu 1999.

Re?istratur

President

R. Grass

G. C. Rodríguez Iglesias

* Lingwa tal-kaw?a: id-Dani?.